

O S L O

17. januar
1942.

Det året som gikk har brøst det norske folk en stor seier. Det har ikke lyktes tyskerne og N.S. å få bukt med den norske motstanden og få gjennomført sitt politiske system med noen som helst tilslutning fra folket. Vi har ved enkelte viktige anledninger hatt folkeavstemninger her i landet. Men resultatet av disse avstemninger har aldri vært tydeligere enn de utslag folkeviljen har gitt seg overfor tyskerne og N.S. Folkefronten har vært så sterk at det har vært en overaskelse for de fleste.

Or det som er kommet klarast frem, er at vi vil ikke at Norge skal styres etter diktaturets prinsipper. Før 9. april kunde enkelte ganger være i tvil om demokrati og folkestyre var så sterkt rotfestet at det var blitt en del av folket selv. Og således ikke til å rukke. Etter det som er skjedd nå, er det ikke noen grunnlag for noen slik tvil. Under det største press og ved mange personlige oppofrelser, har vi bekjent oss til Folkestyrets prinsipper, og i denne folkets holdning ligger den sterkeste garanti for at det overhode ikke vil være mulig i Fremtiden å tenke på noen som helst form for diktatur her i landet.

Når den nye tiden skal bygges opp, vil det reise seg strid og meningsforskjell om mange viktige spørsmål, men om en ting vil det ikke være noen tvil, nemlig at folket skal styre seg selv, slik som det passer for det norske lyne, og slik som det samsvarer med våre historiske tradisjoner. Når det gjelder samlingen om våre nasjonale interesser, og når det gjelder grunnprinsippene for styreformene, vil vi vedbli å være et samlet folk også i fremtiden. Naturligvis kan vi ikke undgå uenighet og interessenmotsetninger også i den tiden som vi går imøte, men det er ikke noe å være lei for. Det behøver ikke å bety en evskkelse av det oppbygningsarbeide vi skal ta fatt på. Det som vi har lært i denne tiden, er at alle kretser må ta oppgavene fram til drøftelse med en stor positiv vilje til å komme fram til de resultater som er gunstigst for land og folk. Den negative kritikk har aldri vært verdifull, og den bør ikke få noen plass i den politiske diskusjon i det nye Norge.

Vi skal gjenoppta den frå meningsutveksling om alle offentlige spørsmål som vi kjenner fra før, men i disse drøftelser om samfundssakene, skal vi ta med oss de erfaringer som vi høster i denne tiden. Vi vet nå at vi kan nå frem til enda større resultater når vi har fått realisert det program som ligger i ordene:

FRIHET FOR FOLK OG LAND.

Oslo,
3. mai
1941.

Det er naturlig at folk er skuffet over de militære nederlag på Balkan, og man spør seg selv og hverandre om hvordan fortsettelsen av krigen vil arte seg. På slike spørsmål er det naturligvis umulig å svare, men det er noen kjensgjerninger en kan merke seg nå under motgangen. For det første er denne krigen en overraskelsesens krig, og situasjonene skifter raskt. I vinter vandt engelskmennene store seire i Afrika og på havet. I vår det tyskerne som har fremgang i landkrigen, snart kan bildet pånytt være helt anderledes. For det annet vet vi alle at tyskerne har den sterkeste hærmakt til lands og i luften. Engelskmennene er herrer på sjøen. Etter det alle politiske og militære autoriteter i England sier vil det ikke vare lenge før England er jevnsterk med Tyskland i luften. Det er ingen grunn til å tvile på at dette er riktig. Særlig det året som er gått siden overfallet på Norge, er blitt benyttet godt. En kan merke det også av den grunn at det norske flyvåpnet nå trer i virksomhet etter å være bygget opp fra nytt av siden i fjor sommer.

Når England beholder sin makt til sjøs, og som jevnbyrdig kan ta ta kampen opp med tyskerne i luften, vil maktforholdet mellom disse to mektige nasjoner etter hvert bli anderledes enn det ser ut til å være for tiden.

For det tredje er det på det rene at Amerika er kommet med som Englands og de andre demokratiers kampfelle. Hva det betyr behøver vi ikke å peke på. Alle vet at Amerika har alle de varer som er nødvendig i krig og fred. Og president Roosevelt har erklært at disse hjelpemidler også skal nå fram.

Det er derfor ingen grunn til å tvile på utfallet av krigen. Når en bortser fra seiren over et dårlig forberedt Frankrike, har Tyskland bare beseiret små land som er tatt ett etter ett. Men den store seiren over England, som har vært profetert så lenge, er ikke vunnet og vil ikke bli vunnet.

XXXX

Lege Tove Mohr er arrestert i slutten av forrige uke og løslatt igjen tirsdag den 29 april. Arrestasjonen står antagelig i forbindelse med stengningen av Mødrehygienekontorene over hele landet.

Den tidligere hallowann i Kringkastingen, lektor Karl C. Lyche, er arrestert. Årsaken er ukjent.

XXXX

Den store nasjonale festdagen vår 17. mai vil i år som i fjor bli en arbeidsdag uten offisielle festligheter og med nakne flaggstenger. Men folket vil ikke glemme den 17. mai. I intime kretser vil nordmenn landet over møtes den dagen, og feire den i minne om det frihetsverket som ble lagt på Eidsvold for 127 år siden.

Vi vet at vi ikke skal og ikke vil tilbake til et nasjonalt forfall med en "400 årig natt". Vi skal framover til

FRIHET FOR LAND OG FOLK!

Lördag,
17. mai
1941.

Denne krigen er full av overraskelser, og en må være forberedt på nye overraskelser både av godt og ondt. Det bekrefter seg stadig at dette er riktig. Den siste uken er verden satt på ende ved at Hitlers stedfortreder, Rudolf Hess, har flyktet til England. Det forbausende i dette er, at Hess like inntil de siste dagene sto på en så fremtredende plass i sitt hjemland.

Hess ble nazist etter at han i 1920 hadde hørt et foredrag av Hitler. Han hører altså til Hitlers aller eldste tilhengere. Han har vært førerens fortrolige medarbeider i alle disse årene. Han delte fengselsopphold med ham på Landsberg og skrev store deler av "Mein Kampf" etter Hitlers diktat. Den kjente journalist Ward Price karakteriserer i en bok fra 1939 Rudolf Hess på følgende måte: "Han er en brennende modig natur. I verdenskrigen ble han utmerket for tapperhet, men der er også noe drømmende og artistisk i hans temperament. Han nyter med full rett Hitlers uforbeholdene tillit. Penger eller personlige æresbevisninger interesserer over hodet ikke Hess. Hans viktigste streven er partiets daglige ledelse. Her kan han i kanslerens navn handle fullkomment selvstendig så hans stilling som førerens stedfortreder er absolutt ingen tom tittel."

Nå er denne førerens stedfortreder og nazipartiets organisasjonsmessige leder gått i frivillig engelsk fangenskap. Hva som enn er årsaken til dette, så er det sikkert at det betyr en stor moralsk svekkelse for Tyskland at en så fremtredende fører på denne måten kommer dalende ned fra himlen i fiendens land.

Når dette leses, vil man sansynligvis kjenne flere enkeltheter om flukten og dens årsaker, og det er ikke utelukket at disse opplysningene vil være av en slik art at de kommer til å få betydning for krigens gang.

XXXXXXXX

Årets russ har for noen dager siden fått påbud om at de heller ikke i år har lov til å bære russelue, selv ikke i sine hjem. Luene skal innleveres til politiet. Ved et par skoler har elevene begynt å bruke stråhatter i stedet for russeluer. Men kriminalpolitiet har nedlagt forbud også mot dette!

XXXXX

Kinostreiken er stadig like vellykket og inntektene sunker totalt. Der er gått ned til 1/3 av det normale. Myndighetene har måttet ta de politiske propagandafilmene av programmet, og UFA-filmene blir beskåret. Dette resultat gjør at en nå kan endre litt på reglene for aksjonen. Streiken gjelder nå politisk agitasjonsfilm av en hver art, deriblant UFA-filmene. Det står åpent å gå og se all slags underholdningsfilm. Hvis det blir gjort forsøk på å smugle inn agitasjonsfilm i en forestilling, må publikum straks forlate lokalet.

XXXXXX

Gestapo arbeider stadig ved hjelp av angiveri fra NS-folk. Et betegnende eksempel kan hentes fra Dröbak. I en forretning der sier ekspeditøren: "Det kan da enda gå så lenge vi har fisk." En frue sier til dette: "Det er sannelig ikke godt å si hvor lenge det varer for tyskerne tar fisken fra oss også." Fru banksjef Hansen (gift med sjefen i Follo Sparebank) dro straks iveri ut av forretningen og hentet tysk politi. Fruen ble arrestert. Banksjefruen avskyes mere enn før. Folk kjenner henne ikke. Hun går ensom i sin lille klikk nazister.

XXXXXX

Stemningen i våre bygder er stadig like god. NS mister stadig medlemmer. På Nes i Hedemark har f.eks. NS-folk meldt seg ut som protest mot at statsråd Mellbye ble internert på sin egen gård.

Bondelagets organisasjoner går i oppløsning. Kontingent blir ikke betalt. Bygdefolket vil ikke nazifiseres. Det står fast og samlet på norsk grunn.

FRIHET FOR LAND OG FOLK.